

3 intarpas. Apie minimalią mėnesinę algą

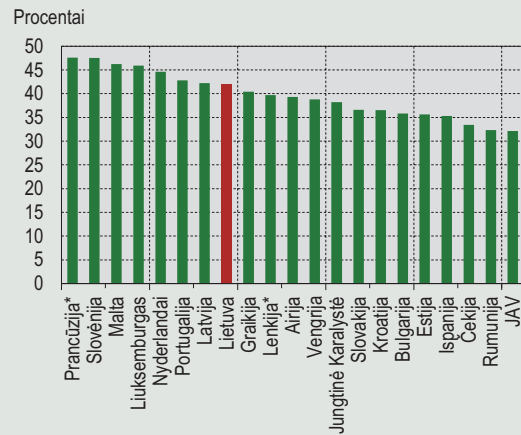
Nuo 2008 m. sausio 1 d. minimali mėnesinė alga (MMA) Lietuvoje yra 800 litų. Norint palyginti šį rodiklį Lietuvoje su taikomais ES, prasminga taikyti MMA ir vidutinio bruto darbo užmokesčio (VDU) santykį. Eurostatas skelbia, kad 2010 m. šis santykis Lietuvoje sudarė 42,0 proc. Didžiausias jis buvo Prancūzijoje, Slovėnijoje, Maltoje ir Liuksemburge (atitinkamai 47,6, 47,5, 46,2 ir 45,9 %), o mažiausias – Čekijoje ir Rumunijoje (atitinkamai 33,4 ir 32,3 %).

Tiesa, Eurostato skelbiamas rodiklis yra MMA ir VDU, apskaičiuoto pramonėje, statyboje ir paslaugų sektoriuje, o ne visame ūkyje, santykis. Be to, kai kuriose ES valstybėse (Švedijoje, Danijoje, Austrijoje ir kt.) nenustatoma minimali alga ūkio mastu, todėl jos neįtraukiamos į aptariamą statistiką.

Kai kuriose ES valstybėse (Prancūzijoje, Čekijoje, Maltoje ir kt.) MMA diferencijuojama pagal amžiaus grupes, t. y. įstatymais leidžiama jauniems ir darbo patirties neturintiems asmenims mokėti mažesnę už minimalų atlyginimą. Pavyzdžiui, 2010 m. Lenkijoje asmenims, esantiems darbo rinkoje pirmus metus, mokamas darbo užmokestis turėjo sudaryti ne mažiau kaip 80 proc. pagrindinio MMA dydžio. Kitose valstybėse, pavyzdžiui, Prancūzijoje, Čekijoje ir Nyderlanduose, buvo leidžiama mokėti mažesnę už MMA dydį atlyginimą asmenims iki tam tikro amžiaus (jaunesniems nei 19 m. Prancūzijoje, 22 m. – Čekijoje ir 23 m. – Nyderlanduose)⁴.

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis ir nagrinėjant MMA ir VDU visame ūkyje santykį, šis rodiklis Lietuvoje 2010 m. sudarė 40,2 proc., o pagal išankstinius duomenis 2011 m. jis sumažėjo iki 39,2 proc. Atsižvelgiant į tai, kad dalis darbo užmokesčio Lietuvoje gali būti mokama nelegaliai, tikėtina, kad šis rodiklis yra mažesnis. Pagal Lietuvos banko 2012 m. vasario mėn. darbo užmokesčio kilimo prognozę, nedidinant MMA, šis dydis 2012 m. toliau mažėtų iki 38,6 proc. Jei nuo 2012 m. liepos 1 d. MMA būtų padidinta, pavyzdžiui, iki 850 litų, minėtas santykis padidėtų nežymiai, palyginti su 2011 m., o MMA pakėlus daugiau, – šis santykis būtų didesnis.

A pav. MMA ir VDU santykis 2010 m.

* 2009 m.

Šaltinis: Eurostatas.

⁴ Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (EUROFOUND) (angl. *European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions* (*Eurofound*)) „Apmokėjimo pokyčiai – 2010“, 2012 m. sausio 15 d. (<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn1109060s/tn1109060s.htm>).